

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KRR.410.001.02.2015

Nr ewid. 137/2015/P/15/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2014 r. planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych

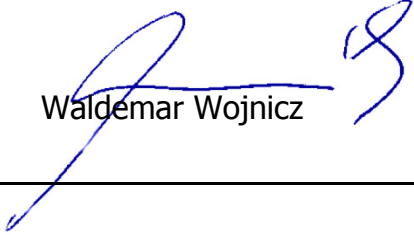
Warszawa maj 2015 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2014 r. planów finansowych
Agencji Nieruchomości Rolnych**

Dyrektor Departamentu Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Waldemar Wojnicz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *29* maja 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna.....	4
2. Sprawozdawczość	5
II. Wyniki kontroli	6
1. Przychody Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	6
1.1. Planowanie przychodów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	6
1.2. Wykonanie przychodów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	6
1.3. Należności Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	8
2. Koszty Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	9
2.1. Planowanie kosztów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	9
2.2. Wykonanie kosztów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	10
2.3. Zobowiązania Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	15
3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych.....	15
4. Księgi rachunkowe	16
5. Wykonanie zadań.....	18
6. Kontrola wewnętrzna i audyt wewnętrzny w Agencji	20
III. Informacje dodatkowe	21

Agencja Nieruchomości Rolnych (ANR) jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ i działa na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa² oraz statutu³, a nadzór nad Agencją sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi (art. 3 ust. 2).

Zgodnie z art. 8 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa i statutem ANR, organem Agencji jest Prezes. W skład Agencji wchodzi Biuro Prezesa, 11 oddziałów terenowych (OT ANR) oraz 4 filie oddziałów terenowych.

Stosownie do art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Agencja prowadzi odrębnie własną gospodarkę finansową oraz gospodarkę finansową Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Zasób WRSP) i w związku z tym sporządza odrębnie projekt rocznego planu finansowego Agencji oraz projekt rocznego planu finansowego Zasobu WRSP⁴.

W 2014 r. Agencja realizowała zadania określone w art. 6 ust.1 pkt 1–7 i pkt 10 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, dotyczące w szczególności tworzenia oraz poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych, restrukturyzacji, prywatyzacji i zagospodarowania mienia rolnego Skarbu Państwa oraz zadania określone odrębnymi przepisami.

Kontrola wykonania w 2014 r. planów finansowych ANR i Zasobu WRSP została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵.

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁶ wykonanie przez Agencję Nieruchomości Rolnych w 2014 r. planów finansowych Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa⁷.

Ocenę pozytywną w szczególności uzasadniają: prawidłowe ustalenie planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz prawidłowe wykonanie wydatków Agencji Nieruchomości Rolnych⁸. Terminowo i rzetelnie sporządzono kwartalne i roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

W 2014 r. przychody Agencji wyniosły 375.489 tys. zł, a koszty 350.053 tys. zł. Przychody Zasobu WRSP wyniosły 4.333.772 tys. zł, a koszty 842.653 tys. zł.⁹

W 2014 r. ANR nie otrzymywała dotacji budżetowych.

Agencja prawidłowo realizowała określone przepisami zadania.

Kalkulacja oceny ogólnej została zawarta w załączniku 4 do Informacji.

¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm., zwana dalej ufp.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 1187 ze zm., zwana dalej ustawą o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie nadania statutu Agencji Nieruchomości Rolnych (Dz. U. Nr 262, poz. 1567).

⁴ Szczegółowe zasady gospodarki finansowej Agencji Nieruchomości Rolnych i gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 marca 2009 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 427 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem o gospodarce finansowej ANR.

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., zwana dalej ustawą o NIK.

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁷ Wykonanie planów finansowych ANR i Zasobu WRSP ustalono na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-35 i Rb-40 za IV kw. 2014 r. sporządzonych w dniu 24 lutego 2015 r. Są to dane wstępne, gdyż zgodnie z § 30 ust. 2 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r., w sprawie sprawozdawczości budżetowej, korekta sprawozdań Rb-35 i Rb-40 za 2014 r. mogła być dokonywana do 30 kwietnia 2015 r. Kontrola NIK w ANR zakończyła się w dniu 10 kwietnia 2015 r.

⁸ Kontrolą objęto próbę wydatków w wysokości 12.682,3 tys. zł, która stanowiła 4,6% ogółu wydatków ANR. Ponadto skontrolowano efekty rzeczowe wydatków w Biurze Prezesa Agencji w ramach zakupów inwestycyjnych na kwotę 339,9 tys. zł, która stanowiła 5,8% ogółu wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne ANR.

⁹ Według skorygowanych sprawozdań Rb-35 i Rb-40 z dnia 16 kwietnia 2015 r., sporządzonych po zakończeniu kontroli NIK – przychody Agencji wyniosły 375.495 tys. zł, a koszty 350.044 tys. zł. Przychody Zasobu WRSP wyniosły 4.360.525 tys. zł, a koszty 875.031 tys. zł.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdania za rok 2014:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2014 r. (Rb-35),
- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na rok 2014, planu finansowego ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2014 r. (Rb-40),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- z wykonania planu finansowego ANR i Zasobu WRSP w układzie zadaniowym (Rb-BZ2).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰, rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹, a także w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹². Łączne sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i uwzględniały dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych. Sprawozdania jednostkowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Dane prezentowane w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez Biuro Prezesa ANR:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ANR za IV kwartał 2014 r. (Rb-35),
- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na rok 2014 planu finansowego ANR za IV kwartał 2014 r. (Rb-40),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- z wykonania planu finansowego ANR i Zasobu WRSP w układzie zadaniowym (Rb-BZ2),

były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej.

¹⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.

¹¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1773.

¹² Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

II. Wyniki kontroli

1. Przychody Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa¹³

1.1. Planowanie przychodów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

W planach finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2014 r. określonych w tabeli 9 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.¹⁴, zaplanowano przychody ogółem w wysokości odpowiednio: 270.700 tys. zł i 4.062.000 tys. zł.

W 2014 r. nie dokonywano zmian w planie Agencji i Zasobu WRSP.

Plany finansowe Agencji i Zasobu WRSP zostały sporządzone zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 oraz art. 21 ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz zgodnie z art. 21 ufp.

1.2. Wykonanie przychodów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

1.2.1. Wykonanie przychodów Agencji Nieruchomości Rolnych

Przychody Agencji ogółem w 2014 r. wyniosły 375.489 tys. zł i były wyższe o 38,7% (tj. o 104.789 tys. zł) od przychodów zaplanowanych oraz wyższe o 29,7% (tj. o 86.006 tys. zł) od wykonanych w 2013 r. Związane to było z uzyskaniem wyższych od planowanych przychodów z prowadzonej działalności oraz z tytułu odsetek.

Środki finansowe pobrane z Zasobu WRSP na pokrycie kosztów funkcjonowania Agencji wyniosły 269.100 tys. zł, tj. 100% kwoty ujętej w planie finansowym ANR.

Przychody z prowadzonej działalności Agencji wyniosły 103.456 tys. zł i były wyższe o 102.256 tys. zł (tj. o 8.521,3%) od przychodów zaplanowanych. Było to przede wszystkim wynikiem naliczenia kar umownych w wysokości 101.050 tys. zł za nieterminowe usuwanie błędów w oprogramowaniu przygotowanym przez dwie firmy informatyczne.

Przychody ANR z tytułu odsetek w 2014 r. wyniosły 2.933 tys. zł i były wyższe o 2.533 tys. zł, tj. o 633,3% od założeń planowych. Spowodowane to było głównie naliczeniem w Biurze Prezesa ANR odsetek w wysokości 2.368 tys. zł od niezapłaconych kar przez kontrahentów za niedokonywanie korekt i nieterminowe usuwanie błędów w oprogramowaniu.

Wykonanie przychodów Agencji w 2014 r. przedstawiono w załączniku 1 do Informacji.

¹³ Plany finansowe ANR i Zasobu WRSP stanowiące załącznik do ustawy budżetowej na 2014 r. składają się z dwóch podstawowych części: A sporządzanej w układzie memoriałowym, gdzie prezentowane są przychody, koszty i wynik finansowy oraz z części B, która ma charakter kasowy i dotyczy dochodów (wpływów) i wydatków. Zgodnie z zasadą memoriału, przychód nie jest jednoznaczny z wpływem środków pieniężnych (dochodem), a koszt nie musi oznaczać poniesienia wydatku w danym momencie. Dla przejrzystości, w części opisowej Informacji zaprezentowano przede wszystkim wykonanie planu w układzie memoriałowym. Szczegółowe dane o wykonaniu kasowym planów finansowych Agencji i Zasobu (część B) prezentują załączniki 1 i 2 do Informacji.

¹⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 162, zwana dalej ustawą budżetową na 2014 r.

1.2.2. Wykonanie przychodów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Zrealizowane w 2014 r. przychody ogółem Zasobu WRSP wyniosły 4.333.772 tys. zł i były wyższe o 6,7% (tj. o 271.772 tys. zł) od wielkości planowanej oraz niższe od wykonanych w 2013 r. o 1,6% (tj. o 71.201 tys. zł).

Prawie 80% osiągniętych przychodów stanowiły przychody ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP, które wyniosły łącznie 3.406.164 tys. zł i były wyższe o 1,3% (tj. o 43.964 tys. zł) od zaplanowanych w wysokości 3.362.200 tys. zł. Uzyskanie wyższych przychodów ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP wynikało z uzyskania w 2014 r. przeciętnej ceny sprzedaży gruntów rolnych w wysokości 25.592 zł za 1 hektar, tj. o 23,3% wyższej w stosunku do zaplanowanej w wysokości 20.750 zł.

Przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu WRSP (10% przychodów ogółem) wyniosły 435.150 tys. zł i zostały wykonane w 100% ustalonego planu. Inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu WRSP wyniosły 111.674 tys. zł i były wyższe o 86,1% (tj. o 51.674 tys. zł) od wielkości planowanej. Wynikało to z wyższych niż planowano kwot: rozwiązanych odpisów aktualizujących należności, przychodów z tytułu odszkodowań, naliczonych kar oraz zwrotu kosztów sądowych. Wyższe od planowanych były przychody od jednostek samorządu terytorialnego z tytułu zwrotu aktualnej wartości nieruchomości w związku z jej zbyciem przed upływem 10 lat od daty otrzymania od Agencji lub przeznaczeniem na cele inne, niż określone w umowach zawartych na podstawie art. 24 ust. 5a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Na przychody finansowe Zasobu WRSP w 2014 r., które stanowiły 8,8% przychodów ogółem Zasobu WRSP składały się:

- przychody z tytułu odsetek za zwłokę w regulowaniu należności z tytułu sprzedaży i dzierżawy mienia Zasobu WRSP, a także odsetek od środków na rachunkach bieżących i lokat terminowych,
- przychody z tytułu dywidendy od posiadanych przez ANR udziałów w spółkach o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- inne przychody finansowe związane m.in. z przeszacowaniem należności z tytułu sprzedaży mienia Zasobu WRSP do aktualnej wartości.

Przychody finansowe wyniosły łącznie 380.784 tys. zł i były wyższe o 86,2% (tj. o 176.284 tys. zł) od wielkości planowanej. Przychody z tytułu odsetek za zwłokę w regulowaniu należności z tytułu sprzedaży i dzierżawy mienia Zasobu WRSP oraz tytułu odsetek od środków na rachunkach bieżących i lokat terminowych wyniosły 255.568 tys. zł i były wyższe 81.068 tys. zł (tj. o 46,5%) od wielkości planowanej. Przychody z tytułu dywidendy wyniosły 5.000 tys. zł i były zgodne z założeniami planu. Inne przychody finansowe wyniosły 120.216 tys. zł i były wyższe o 95.216 tys. zł (tj. o 380,9%) od wielkości planowanej. Było to efektem przeszacowania należności ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP do aktualnej wartości wyrażonej w jednostkach naturalnych (w wysokości 55.679 tys. zł), wynikającym ze wzrostu o 6,9% cen pszenicy (zgodnie z ogłoszonym komunikatem GUS, średnia cena pszenicy w II półroczu 2013 r. wyniosła 71,22 zł/dt¹⁵, a w I półroczu 2014 r. – 76,13 zł/dt) oraz w związku z dokonaniem w OT ANR w Poznaniu rozwiązania rezerw utworzonych w ciężar kosztów finansowych na kwotę 47.908 tys. zł w związku z pozytywną opinią prawną dotyczącego postępowania sądowego przeciwko ANR o zapłatę odszkodowania za uniemożliwienie powodowi korzystania z nieruchomości.

Wykonanie przychodów Zasobu WRSP w 2014 r. przedstawiono w załączniku 2 do Informacji.

¹⁵ Skrót „dt” oznacza decytonę czyli 100 kilogramów.

1.3. Należności Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Stan należności ogółem Agencji i Zasobu WRSP na koniec 2014 r., według sprawozdań Rb-35, wyniósł 8.356.033 tys. zł¹⁶ i był wyższy o 18,1% (tj. o 1.279.194 tys. zł) od stanu należności na początek roku. Prawie całość należności ogółem (98,4%) stanowiły należności Zasobu WRSP. Wzrost należności Zasobu WRSP o 1.174.164 tys. zł w stosunku do 2013 r. wynikał głównie ze wzrostu o 1.047.933 tys. zł należności z tytułu sprzedaży nieruchomości na raty oraz z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych. Wzrost należności Agencji wynikał przede wszystkim ze wzrostu należności spornych i wątpliwych o 103.296 tys. zł, w tym głównie od firm informatycznych z tytułu nieterminowego usuwania błędów w oprogramowaniu, wzrostu należności długoterminowych o 1.324 tys. zł oraz innych należności krótkoterminowych o 432 tys. zł (kaucje wpłacone właścicielom wynajmowanych budynków).

Należności bieżące z tytułu umów dzierżawy i sprzedaży, których termin płatności przypadał w roku 2014 wyniosły 2.751.499 tys. zł. Na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego¹⁷ obniżono czynsz dzierżawny o kwotę 569 tys. zł, co stanowiło 0,02% należności ogółem. Dzierżawcy i nabywcy nieruchomości zobowiązani byli do uregulowania należności w kwocie 2.750.930 tys. zł, w tym w terminie wpłacono kwotę 2.682.400 tys. zł (97,5%). Odroczone została płatność należności w kwocie 26.204 tys. zł (1%), rozłożono do spłaty w ratach należności na kwotę 1.133 tys. zł (0,04%) oraz umorzono 445 tys. zł (0,02%). Ogółem kontrahenci Agencji nie uregulowali w terminie zobowiązań na kwotę 40.748 tys. zł, co stanowiło 1,5% wymagalnych bieżących należności ogółem.

W 2014 r. wskaźnik spłacalności należności bieżących z tytułu czynszu dzierżawnego, sprzedaży nieruchomości oraz ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego wyniósł ogółem 97,5% i w porównaniu do 2013 r. był wyższy o 0,6%.

Należności zaległe z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia dotyczące umów obowiązujących, rozwiązanych oraz wypowiedzianych, których termin płatności przypadał w okresach poprzednich, wyniosły 1.230.361 tys. zł. Agencja Nieruchomości Rolnych w 2014 r. na podstawie art. 700 ustawy k.c. obniżyła należności z tytułu czynszu dzierżawnego o kwotę 161 tys. zł (0,01%). Dzierżawcy i nabywcy nieruchomości zobowiązani byli do uregulowania w 2014 r. kwoty 1.230.200 tys. zł. W 2014 roku:

- dłużnicy spłacili kwotę 99.968 tys. zł (tj. 8,1% kwoty zaległych należności),
- ANR odroczyła spłatę 166 tys. zł (tj. 0,01% kwoty zaległych należności),
- ANR rozłożyła na raty kwotę 3.419 tys. zł (tj. 0,3% kwoty zaległych należności),
- ANR podjęła decyzje o umorzeniu kwoty 2.599 tys. zł (tj. 0,21% kwoty zaległych należności).

Ogółem dłużnicy Agencji nie uregulowali zaległych należności w kwocie 1.124.048 tys. zł, co stanowiło 91,4% zaległości z okresów poprzednich. Główną przyczyną niskiej skuteczności spłacalności należności zaległych był proces „starzenia się” należności, którego skutkiem był znaczny przyrost odsetek ustawowych. Znaczna część należności Agencji była dochodzona przed sądami, w postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych przez komorników oraz spłacana przez likwidatorów i syndyków masy upadłości.

¹⁶ Są to należności wykazane w planie finansowym powiększone m.in. o odpisy aktualizujące należności ogółem Agencji i Zasobu WRSP na koniec 2014 r. w kwocie 1.822.771 tys. zł, bez odsetek od należności niezapłaconych w terminie (nie objętych odpisem aktualizacyjnym) w wysokości 35.283 tys. zł.

¹⁷ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.), zwana dalej ustawą k.c. Art. 700 tej ustawy stanowi: „Jeżeli wskutek okoliczności, za które dzierżawca odpowiedzialności nie ponosi i które nie dotyczą jego osoby, zwykły przychód z przedmiotu dzierżawy uległ znacznemu zmniejszeniu, dzierżawca może żądać obniżenia czynszu przypadającego za dany okres gospodarczy”.

Agencja Nieruchomości Rolnych podejmowała działania mające na celu wyegzekwowanie tych należności m.in. przez wzywianie dłużników do zapłaty, kierowanie spraw do postępowania sądowego i postępowania egzekucyjnego.

W 2014 r. wskaźnik windykacji należności zaległych z tytułu czynszu dzierżawnego, sprzedaży nieruchomości oraz ruchomych środków trwałych i majątku obrotowego wyniósł ogółem 8,1% i w porównaniu do 2013 r. był wyższy o 0,3%.

W 2014 r. Agencja umorzyła należności Zasobu WRSP w wysokości 4.764 tys. zł, tj. o 23,4% mniej niż w 2013 r. Z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP umorzono 3.044 tys. zł, tj. o 36,8% mniej niż w 2013 r. Z tytułu bezumownego użytkowania w 2014 r. umorzono należności w wysokości 1.615 tys. zł, tj. o 243 tys. zł więcej niż w 2013 r., a z tytułu użytkowania wieczystego – 105 tys. zł, tj. o 76 tys. zł więcej niż w 2013 r.

W 2014 r. odroczone spłatę należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP w kwocie 26.370 tys. zł, tj. o 5.037 tys. zł więcej niż w roku 2013.

Ponadto w 2014 r. OT ANR złożyły do Prezesa Agencji pięć wniosków o umorzenie nieściągalnych należności w kwotach powyżej 100 tys. zł na łączną kwotę 7.001 tys. zł. W sprawie tych wniosków Prezes Agencji wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zgodę na wydanie pełnomocnictwa do umorzenia należności¹⁸. Do dnia 31 grudnia 2014 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyraził zgodę na umorzenie należności łącznie na kwotę 5.473 tys. zł, w tym z tytułu skupu zbóż wobec dwóch podmiotów oraz z tytułu nieodpłatnego przekazania działki gminie.

Łączna kwota umorzeń należności Zasobu WRSP wyniosła 10.237 tys. zł, z tego 4.764 tys. zł dokonane w ramach uprawnień przez OT ANR, a 5.473 tys. zł za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Szczegółowemu badaniu poddano umorzenia dokonane przez ANR za zgodą Ministra. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Koszty Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

2.1. Planowanie kosztów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

W planach finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2014 r., określonych w tabeli 9 załącznika nr 11 do ustawy budżetowej na rok 2014 zaplanowano koszty ogółem w wysokości odpowiednio: 269.100 tys. zł i 873.400 tys. zł. W trakcie roku 2014 nie dokonywano zmian w planie finansowym Agencji i Zasobu WRSP. Plany finansowe Agencji i Zasobu WRSP zostały sporządzone zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 oraz art. 21 ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, a także zgodnie z art. 21 ufp.

W sprawie realizacji wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 22 kwietnia 2014 r. skierowanym po kontroli wykonania planów finansowych Agencji i Zasobu WRSP w 2013 r., o rzetelne planowanie wydatków, Prezes ANR wyjaśnił, że skierował do dyrektorów OT ANR pismo z zaleceniami m.in. rzetelnego określania zadań w zakresie utrzymania zasobu mieszkaniowego oraz inwestycji i remontów w Zasobie WRSP, starannego przewidywania rocznych wydatków Zasobu WRSP związanych z utrzymaniem zasobów mieszkaniowych, wydatków na inwestycje i remonty oraz wydatków na utrzymanie mienia niezagospodarowanego. Kontrola wykonania planów finansowych ANR i Zasobu WRSP w 2014 r. nie stwierdziła nierzetelnego planowania wydatków.

¹⁸ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych przesłanek odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia należności Agencji Nieruchomości Rolnych oraz trybu postępowania w tych sprawach (Dz. U. Nr 210, poz. 1619 ze zm.).

2.2. Wykonanie kosztów Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

2.2.1. Wykonanie kosztów Agencji Nieruchomości Rolnych

Koszty Agencji ogółem wyniosły 350.053 tys. zł i były wyższe od planowanych o 80.953 tys. zł (o 30,1%). W porównaniu z 2013 r. koszty poniesione przez ANR w 2014 r. były wyższe o 32% (tj. o 84.778 tys. zł). Wynikało to w znacznej części ze wzrostu pozostałych kosztów funkcjonowania w związku z utworzeniem odpisu aktualizującego wartość należności od dwóch firm informatycznych w łącznej wysokości 100.865 tys. zł, z tytułu kar za nieterminowe usuwanie błędów w oprogramowaniu. Z tego powodu pozostałe koszty funkcjonowania Agencji przekroczone zostały w stosunku do planu finansowego o kwotę 8.186 tys. zł (tj. o 468,7%).

Pozostałe pozycje poniesionych kosztów Agencji były niższe od ujętych w planie finansowym, w tym m.in. koszty wynagrodzeń o 0,3%, koszty amortyzacji o 23,2%. Niewykonanie kosztów amortyzacji wynikało z niższej wartości majątku podlegającego amortyzacji.

Niższe od planowanych były także koszty:

- materiałów i energii o 22,9% i wyniosły 10.873 tys. zł,
- remontów o 33,9% i wyniosły 2.909 tys. zł,
- pozostałych usług obcych o 23,5% i wyniosły 21.254 tys. zł,
- składek na ubezpieczenia społeczne, które wyniosły 24.563 tys. zł i były niższe od wielkości planowanej o 5,2% (tj. o 1.337 tys. zł),
- składek na Fundusz Pracy, które wyniosły 2.612 tys. zł i były niższe od wielkości planowanej o 29,4% (tj. o 1.088 tys. zł); było to skutkiem osiągnięcia przez pracowników wieku, po przekroczeniu, którego pracodawca zaprzestaje odprowadzania składek na Fundusz Pracy.

Niewykonanie planowanych kosztów materiałów i energii było spowodowane niższym od zakładanego zużyciem energii, paliw i materiałów biurowych. W pozycji pozostałych usług obcych niewykonanie założeń planowych wynikało w szczególności z niższych kosztów usług informatycznych, pocztowych i łączności oraz kosztów najmu pomieszczeń biurowych. Niższe od zakładanych były także koszty remontów, co spowodowane było m.in. przedłużającymi się procedurami uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę budynku OT ANR w Gdańsku. Ponadto OT ANR w Lublinie i w Warszawie zrezygnowały z przeprowadzenia części remontów pomieszczeń biurowych. Niższe od planowanego wykonanie tej pozycji wynikało z niższych od przewidywanych w kosztorysach, kosztów wykonania remontów budynków oddziałów terenowych przez podmioty wyłonione w drodze postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Ponad 45% kosztów ogółem Agencji stanowiły wynagrodzenia. Pozostałe koszty funkcjonowania (w tym odpisy aktualizujące należności) stanowiły 34% kosztów ogółem, koszty ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy – 7,8%, usługi obce – 6,1%, koszty materiałów i energii – 3,1%, koszty amortyzacji – 1,8%, a podatki 0,6% kosztów ogółem Agencji.

W 2014 r. Agencja osiągnęła dodatni wynik finansowy (brutto) w wysokości 25.436 tys. zł, wobec planowanego w kwocie 1.600 tys. zł. Przekroczenie założeń planowych wynikało w szczególności z uzyskania niższych od planowanych kosztów pozostałych usług obcych o 6.446 tys. zł, kosztów materiałów i energii o 3.227 tys. zł, kosztów składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy o 2.425 tys. zł, kosztów amortyzacji o 1.859 tys. zł, kosztów remontów o 1.491 tys. zł oraz opłat i podatków o 1.227 tys. zł.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 upf, ANR jako agencja wykonawcza, była obowiązana do odprowadzenia do budżetu państwa nadwyżki środków finansowych ustalonej na koniec roku. Nadwyżkę środków finansowych stanowi dodatnia różnica między stanem środków finansowych na koniec danego roku obrotowego, z wyłączeniem środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a stanem zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń, dostaw i usług, wynagrodzeń i innych zobowiązań krótkoterminowych.

Nadwyżka ta przekazywana jest po uregulowaniu wyżej wymienionych zobowiązań nie później jednak niż do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, w którym nadwyżka powstała. Agencja za 2014 r. uzyskała nadwyżkę w wysokości 22.745 tys. zł¹⁹, wobec planowanej w wysokości 3.600 tys. zł. Przekroczenie tej pozycji planu jest konsekwencją uzyskania wyższego od planowanego wyniku finansowego brutto o kwotę 23.836 tys. zł, co opisano powyżej.

Biuro Prezesa Agencji w 2014 r. przeprowadziło dziesięć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego i jedno w trybie zapytania o cenę. Kontrola trzech zamówień publicznych, które skutkowały wydatkami w 2014 r. na łączną kwotę 444,9 tys. zł nie wykazała nieprawidłowości w stosowaniu ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w 2014 roku w ANR wyniosło 1.839 etatów i było niższe o 61 etatów w stosunku do założeń planowych oraz niższe o 16 etatów w stosunku do wykonania w 2013 roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło w 2014 r. 7.060 zł i było wyższe o 0,9% w porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r. W Biurze Prezesa Agencji przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło 11.522 zł i było o 1,2% wyższe niż w 2013 roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób kierujących ANR w 2014 r. było zgodne z uregulowaniami zawartymi w art. 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi²⁰.

Zrealizowane zostały przepisy ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej²¹ dotyczące wynagrodzeń i wynagrodzeń bezosobowych.

Zestawienie danych dotyczących zatrudnienia i wynagrodzeń w Agencji w 2014 r. przedstawiono w załączniku 3 do Informacji.

Wydatki majątkowe Agencji zostały zrealizowane w 2014 r. w 98% (plan 6.000 tys. zł, wykonanie 5.883 tys. zł) i przeznaczone w szczególności na następujące zakupy inwestycyjne:

- sprzętu informatycznego i oprogramowania dla potrzeb oddziałów terenowych ANR i Biura Prezesa Agencji na kwotę 2.662 tys. zł (45,2% ogółu wydatków majątkowych),
- 18 samochodów osobowych dla potrzeb oddziałów terenowych ANR i Biura Prezesa na kwotę 1.528 tys. zł (26% ogółu wydatków majątkowych),
- mebli biurowych dla potrzeb oddziałów terenowych ANR na kwotę 511 tys. zł (8,7% ogółu wydatków majątkowych),
- kserokopierek dla potrzeb oddziałów terenowych ANR na kwotę 224 tys. zł (3,8% ogółu wydatków majątkowych).

W Biurze Prezesa Agencji skontrolowano efekty rzeczowe wydatków majątkowych na łączną kwotę 339,9 tys. zł (tj. 5,8% ogółu wydatków majątkowych Agencji) przeznaczonych na zakup sprzętu oraz na opracowanie ekspertyzy (wartość niematerialna i prawna). Łącznie objęto badaniem wydatki ANR o wartości 12.682,3 tys. zł, które stanowiły 4,6% ogółu poniesionych wydatków w 2014 r. Agencji. Ustalono, że wydatki zostały dokonane w sposób oszczędny, celowy i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

Wykonanie kosztów Agencji w 2014 r. przedstawiono w załączniku 1 do Informacji.

¹⁹ Nadwyżka została ustalona zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 października 2012 r. w sprawie sposobu ustalania nadwyżki środków finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1156).

²⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 254 ze zm.

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

2.2.2. Wykonanie kosztów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Koszty ogółem Zasobu WRSP wyniosły 842.653 tys. zł i były niższe o 3,5% (tj. o 30.747 tys. zł) od zaplanowanych.

Koszty amortyzacji mienia Zasobu WRSP wyniosły 65.816 tys. zł i były niższe o 26,9% (tj. o 24.184 tys. zł) od wielkości planowanej. Powodem zmniejszenia kosztów amortyzacji było zmniejszenie wartości majątku Zasobu WRSP podlegającego amortyzacji wobec większego od zakładanego rozdysponowania nieodpłatnie uprawnionym podmiotom i jednostkom samorządu terytorialnego nieruchomości zabudowanych, mieszkań oraz towarzyszącej infrastruktury.

Na materiały i energię zostały poniesione koszty w wysokości 5.293 tys. zł. i były niższe o 59,3% (tj. o 7.707 tys. zł) od zaplanowanych, co było spowodowane m.in. niższym zużyciem energii elektrycznej ze względu na trwałe rozdysponowanie budynków Zasobu WRSP, sprzedaż i nieodpłatne przekazanie.

Koszty usług obcych wyniosły 71.225 tys. zł. Były one niższe o 47,2% (tj. o 63.775 tys. zł) od planowanych. Wynikało to przede wszystkim z długotrwałych procedur wyłaniania wykonawców, co wiązało się z przedłużeniem planowanych terminów realizacji usług oraz z uzyskania w przetargach niższych od zakładanych cen na usługi geodezyjne, wyceny majątkowe i wykonanie rozbiórek budynków i budowli.

Koszty bezzwrotnej pomocy finansowej²² dla jednostek sektora finansów publicznych i spoza sektora finansów publicznych wyniosły 44.978 tys. zł i był niższy o 10% (tj. o 5.022 tys. zł) od wielkości planowanej. Koszty te ponoszone były w rezultacie umów zawartych z gminami i spółdzielniami mieszkaniowymi w zakresie udzielenia bezzwrotnej pomocy finansowej na częściowe dofinansowanie realizacji inwestycji i remontów. Powodem niższej niż planowano realizacji planu w tym zakresie były w szczególności opóźnienia w pracach wykonywanych przez beneficjentów lub brak środków własnych beneficjentów na realizację planowanych inwestycji i remontów.

Pozostałe koszty rodzajowe wyniosły 4.139 tys. zł i były niższe o 72,4% (tj. o 10.861 tys. zł) od zaplanowanych. Wynikało to m.in. z niższych od planowanych kosztów ubezpieczeń majątkowych i kosztów utrzymania zasobów mieszkaniowych oraz kosztów z tytułu opłat na rzecz spółek wodnych.

Pozostałe koszty operacyjne (w tym koszty z tytułu odpisów aktualizujących przeterminowane należności główne) wyniosły 113.576 tys. zł i były wyższe o 3,3% (tj. o 3.576 tys. zł) od kosztów planowanych.

Koszty podatków i opłat wyniosły 55.759 tys. zł i były niższe o 21,8% (tj. o 15.541 tys. zł) od zaplanowanych. Niewykonanie tej pozycji planu było spowodowane poniesieniem niższych kosztów z tytułu opłat planistycznych i adiacenckich, sądowych oraz opłat za wypisy i wyrisy nieruchomości. Ponadto poniesiono niższe od zakładanych koszty z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości.

Koszty finansowe wyniosły 212.767 tys. zł i były wyższe o 77,3% (tj. o 92.767 tys. zł) od zaplanowanych. Wynikało to przede wszystkim z przeszacowania należności ze sprzedaży mienia Zasobu WRSP do aktualnej wartości wyrażonej w miernikach naturalnych. Wartość sprzedanego mienia szacowano według ceny pszenicy publikowanej w komunikatach Głównego Urzędu Statystycznego. W 2014 r. nastąpiło obniżenie o 15,5% średniej ceny pszenicy w II półroczu (64,34 zł/dt) w stosunku do I półrocza 2014 r. (76,13 zł/dt). Ponadto wpływ na wyższe koszty finansowe miały odpisy aktualizujące wartość naliczonego, a niezapłaconego oprocentowania i odsetek za zwłokę od należności powstałych z tytułu rozdysponowania mienia Zasobu WRSP.

²² Podstawę prawną udzielania pomocy bezzwrotnej stanowi § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie gospodarki finansowej ANR.

Wynik finansowy (dodatni) ustalony w planie finansowym Zasobu WRSP w wysokości 3.188.600 tys. zł został osiągnięty w kwocie 3.491.119 tys. zł, tj. o 9,5% wyższej niż zaplanowano. Było to spowodowane uzyskaniem wyższych niż planowane przychodów o 6,7% oraz niższych kosztów o 3,5%.

Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego wyniosło 2.385.435 tys. zł i było wyższe o 25,6% (tj. o 485.835 tys. zł) od planowanego.

Kwota do przekazania do budżetu państwa z tytułu art. 20 ust. 5c ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wyniosła 2.081.723 tys. zł (różnica między uzyskanymi w 2014 r. wpływami z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP a wydatkami w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu WRSP). Zrealizowana nadwyżka była wyższa o 38,1% od założeń planowych (1.507.100 tys. zł). Wynikało to z uzyskania wyższych o 14,8% wpływów z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP oraz niższych o 32,4% wydatków w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu WRSP.

Wysokość zobowiązania ANR wobec Funduszu Rekompensacyjnego²³ za 2014 r., ustalona w ramach rozliczenia rocznego, wyniosła 303.712 tys. zł i była o 22,6% (tj. o 88.788 tys. zł) niższa, niż przyjęta w planie finansowym. Zaliczkowe wpłaty do Funduszu Rekompensacyjnego za 2014 r. zostały odprowadzone przez Agencję zgodnie z planem finansowym.

W 2014 r. Agencja nie udzielała gwarancji i poręczeń kredytowych. Plan na 2014 r. w tym zakresie ustalono w wysokości 10.000 tys. zł.

Wydatki majątkowe (poniesione na zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu) wyniosły 7.183 tys. zł i były niższe o 76,1% (tj. o 22.817 tys. zł) od planu finansowego w tym zakresie. W obrocie monitorowanym przez Agencję w 2014 r. w większości znajdowały się nieruchomości nienadające się na powiększanie gospodarstw rodzinnych (małe obszarowo) i w związku z tym nie były przez ANR nabywane.

W 2014 r. wpłaty ANR do budżetu państwa wyniosły 1.956.111 tys. zł i były wyższe o 446.911 tys. zł (tj. o 29,6%) od planowanych, z tego:

- wpłata za 2013 rok wyniosła 455.111 tys. zł i była wyższa o 446.911 tys. zł, tj. o 5.450,1%, w stosunku do planu finansowego; wynikała ona z różnicy między wysokością zobowiązania wobec budżetu ustaloną za 2013 rok w wysokości 1.806.411 tys. zł, a kwotą odprowadzoną za ten rok w formie zaliczek, tj. 1.351.300 tys. zł,
- zaliczki za rok 2014 przekazano w kwocie 1.501.000 tys. zł zgodnie z harmonogramem określonym w planie finansowym Zasobu WRSP.

Agencja Nieruchomości Rolnych – zgodnie z art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej – odprowadziła w 2014 r. do Funduszu Rekompensacyjnego kwotę 359.165 tys. zł, tj. 99,7% wielkości planowanej. Niższe wykonanie od założeń planowych o kwotę 935 tys. zł w tej pozycji wynikało ze zwrotu tej kwoty w 2014 r. w związku z nadpłatą za rok 2013. W 2014 r. przekazy stanowiły 80,5% ogółu wydatków Zasobu WRSP.

Pobrane z Zasobu WRSP środki na pokrycie kosztów funkcjonowania Agencji wyniosły 269.100 tys. zł i stanowiły 100% wielkości planowanej.

²³ Zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1090) wpływy ze sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP, z ich częściami składowymi, realizowanej w trybach przetargowych, o których mowa w art. 29 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 400.000 ha – są przychodami Funduszu Rekompensacyjnego. Agencja Nieruchomości Rolnych przekazuje wyżej wymienione przychody do Funduszu w formie zaliczek kwartalnych, w wysokości ustalonej w rocznym planie finansowym Zasobu WRSP, w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału. Rozliczenie roczne zobowiązania następuje w terminie 14 dni po zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa sprawozdania finansowego Zasobu WRSP. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw Skarbu Państwa. Środki Funduszu służą w szczególności wypłacie świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydatki na inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu WRSP wyniosły 47.404 tys. zł i były o 33,2% niższe od wielkości planowanej (tj. o 23.596 tys. zł). Wydatki te dotyczyły w szczególności modernizacji budynków, budowy sieci i przyłączy kanalizacyjnych, wodociagowych, budowy oczyszczalni ścieków, osiedla mieszkaniowego. Plan nie został zrealizowany m.in. w wyniku nierozpoczęcia w 2014 r. budowy budynku archiwum ze względu na zmiany projektowe i niezyskanie w planowanym terminie stosownych pozwoleń, budowy wodociągu – z powodu przedłużających się prac projektowych, budowy sieci kanalizacyjnej – z uwagi na nieotrzymanie w 2014 r. wymaganego pozwolenia, a także modernizacji budynków – z uwagi na długotrwałą procedurę przetargową w wyłonieniu wykonawcy.

Wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego²⁴ w 2014 r. wyniosły 5.492 tys. zł, tj. 18,3% planu finansowego i były niższe od zaplanowanych o 24.508 tys. zł. Było to spowodowane niższymi niż zakładano wydatkami majątkowymi na zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu. W obrocie monitorowanym przez Agencję w 2014 r. znajdowały się w przeważającej części grunty o małej powierzchni oraz działki nie nadające się na powiększenie gospodarstw rodzinnych.

Wydatki na utrzymanie zasobów mieszkaniowych z tytułu dopłat do lokali mieszkalnych emerytów i rencistów oraz wydatki dotyczące zapłaty zobowiązań nieuregulowanych przez najemców lokali mieszkalnych wobec wspólnot mieszkaniowych i innych zarządców – wyniosły 567 tys. zł, tj. 43,6% planu finansowego i były niższe od zaplanowanych o 733 tys. zł. Było to spowodowane niższymi niż planowano dopłatami oraz poprawą regulacji zobowiązań wobec wspólnot mieszkaniowych i innych zarządców.

Wydatki związane z rozdysponowaniem mienia Zasobu WRSP²⁵ wyniosły 35.342 tys. zł i były niższe o 52,9% (tj. o 39.658 tys. zł) od wielkości planowanej. Spowodowane było to przede wszystkim niższymi od zakładanych wydatkami na wyceny majątkowe, regulacje stanów prawnych gruntów oraz usługi geodezyjne.

W 2014 roku poniesiono wydatki na utrzymanie mienia niezagospodarowanego w wysokości 52.785 tys. zł, które były niższe od założeń planowych o 24,6% (tj. o 17.215 tys. zł). Niewykonanie w pełni planu wynikało głównie z niższych wydatków z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości, niższych wydatków na likwidację nieprzydatnych składników mienia (rozbiórka budynków i utylizacja azbestu), a także na zabezpieczenie i dozór mienia Zasobu WRSP, energię elektryczną oraz gaz.

W 2014 r. ANR nie udzielała pożyczek, których limit ustalony w planie finansowym wyniósł 5.000 tys. zł, natomiast kwota spłaty pożyczek udzielonych w latach poprzednich wyniosła w 2014 r. 1.606 tys. zł i stanowiła 32,1% wielkości planowanej. Spłata w wysokości 1.600 tys. zł dotyczyła pożyczki udzielonej w 2010 r. na sfinansowanie bieżących kosztów produkcji ogrodnictwa oraz w wysokości 6 tys. zł pożyczki udzielonej w 2001 r. na pokrycie kosztów tworzenia miejsc pracy. Niezrealizowanie tej pozycji planu wynikało z nieudzielenia pożyczek w 2014 r. ze względu na brak wniosków.

Agencja, zgodnie z zarządzeniem Prezesa ANR nr 2/14 z dnia 22 stycznia 2014 r. w sprawie nadzoru nad realizacją planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, sporządzała comiesięczne oraz kwartalne analizy wykonania planu finansowego Zasobu WRSP i ANR w układzie planów finansowych wraz z informacją o ilości sprzedanych hektarów gruntów rolnych.

Wykonanie kosztów Zasobu WRSP w 2014 r. przedstawiono w załączniku 2 do Informacji.

²⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 803 ze zm., zwana dalej ustawą o kształtowaniu ustroju rolnego.

²⁵ W pozycji tej wykazywane są wydatki na prace geodezyjne, wyceny majątkowe, opłaty za wypisy i wyrisy, czynności notarialne i prawne, ogłoszenia i artykuły prasowe oraz pozostałe.

2.3. Zobowiązania Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Stan zobowiązań Agencji i Zasobu WRSP na koniec 2014 r., według danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-35, wyniósł łącznie 773.067 tys. zł i był wyższy o 1,7% (tj. o 12.594 tys. zł) w porównaniu ze stanem na początek roku.

Zobowiązania ANR na koniec 2014 r. wyniosły 62.773 tys. zł i były niższe od zobowiązań na początek roku o 8,5% (tj. o 5.835 tys. zł). Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2014 r. wyniosły 710.294 tys. zł i były wyższe od zobowiązań na początek roku o 2,7% (tj. o 18.428 tys. zł).

Kwota zobowiązań ANR na koniec 2014 r. obejmowała:

- zobowiązania z tytułu podatków i opłat kwocie 23.837,9 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu składek od wynagrodzeń w wysokości 2.148,6 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w wysokości 1.892,1 tys. zł i z tytułu wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 65,1 tys. zł.

Na koniec 2014 r. Agencja nie posiadała zobowiązań długoterminowych.

Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2014 r. wyniosły 710.294 tys. zł i były wyższe od zobowiązań na koniec 2013 r. o 2,7% (tj. o 18.428 tys. zł). Wzrost zobowiązań spowodowany był wyższym poziomem zobowiązań z tytułu podatków i opłat o kwotę 83.419 tys. zł, który wynikał z różnicy pomiędzy planowaną do odprowadzenia do budżetu państwa nadwyżką w wysokości 579.745 tys. zł za rok 2014 oraz nadwyżką odprowadzoną w dniu 27 czerwca 2014 r. w wysokości 455.111 tys. zł za rok 2013 (różnica 124.634 tys. zł).

Kwota zobowiązań Zasobu WRSP w wysokości 710.294 tys. zł obejmowała głównie zobowiązania z tytułu podatków i opłat w kwocie 587.107,4 tys. zł.

Na koniec 2014 r. kwota zobowiązań długoterminowych Zasobu WRSP wyniosła 1.883,1 tys. zł, na którą składały się kaucje wpłacone przez dzierżawców mienia Zasobu WRSP, stanowiące zabezpieczenie wykonania długoterminowych umów dzierżawy, zabezpieczenie należytego wykonania umów zawartych na wykonanie usług oraz zobowiązania z tytułu rozliczenia umowy inwestycyjnej zawartej z dzierżawcą. Kwota zobowiązań długoterminowych na koniec 2014 r. była wyższa od takich zobowiązań na koniec 2013 r. o 57,8 tys. zł, tj. o 3,2%.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia następujących łącznych sprawozdań za rok 2014:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2014 r. (Rb-35) z dnia 24 lutego 2015 r.,
- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na rok 2014, planu finansowego ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2014 r. (Rb-40) z dnia 24 lutego 2015 r.,
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) z dnia 19 lutego i korekty z dnia 23 lutego 2015 r.,
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) z dnia 19 lutego 2015 r.,
- z wykonania planu finansowego ANR i Zasobu WRSP w układzie zadaniowym (Rb-BZ2) z dnia 11 marca 2015 r.

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym. Łączne sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i uwzględniały dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych. Sprawozdania jednostkowe zostały prawidłowo sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Ustalono, że dane prezentowane w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez Biuro Prezesa ANR:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ANR za IV kwartał 2014 r. (Rb-35),
- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na rok 2014 planu finansowego ANR za IV kwartał 2014 r. (Rb-40),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- z wykonania planu finansowego ANR i Zasobu WRSP w układzie zadaniowym (Rb-BZ2).

były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Według stanu na dzień 12 marca 2015 r. nastąpiły zmiany w ewidencji księgowej 2014 r.²⁶ w zakresie wysokości kosztów i przychodów w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniach łącznych Rb-40 Zasobu WRSP i Rb-40 Agencji za 2014 r. sporządzonych w dniu 24 lutego 2015 r. Przychody łączne Zasobu WRSP za 2014 r. zwiększyły się o 27.224.092,84 zł w stosunku do danych wykazanych w Rb-40, a koszty były wyższe o 32.313.802,81 zł.

Odnosnie do przyczyn niezłożenia korekty sprawozdań Rb-40 za 2014 r., Prezes Agencji i Dyrektor Zespołu Finansowego wyjaśnili m.in. *„Różnica w terminach sporządzenia sprawozdań Rb-35 i Rb-40 oraz zamykania ksiąg rachunkowych, zawsze powoduje konieczność złożenia korekt tych sprawozdań. Ponieważ ww. rozporządzenie Ministra Finansów przewiduje taką możliwość do dnia 30 kwietnia roku po roku sprawozdawczym, Agencja w tym terminie sporządzi korekty sprawozdań Rb-35 i Rb-40 zarówno dla ANR jak i Zasobu WRSP. Ewentualne wcześniejsze sporządzenie korekt ww. sprawozdań zdaniem Agencji, niosłoby ryzyko nieuwzględnienia wszystkich zmian dokonywanych w księgach rachunkowych do chwili ich zamknięcia”*.

4. Księgi rachunkowe²⁷

Agencja Nieruchomości Rolnych posiadała opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁸.

W Biurze Prezesa ANR ewidencja finansowo-księgowa prowadzona była w systemie rachunkowości komputerowej. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania, określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości.

W Biurze Prezesa ANR przeprowadzono badanie w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności zapisów księgowych pod względem prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych oraz w sprawozdaniach budżetowych. Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiącymi podstawę płatności w 2014 r. oraz zapisów księgowych odpowiadających tym dokumentom. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (według daty operacji gospodarczej) na wybranych kontach księgowych.

²⁶ Księgi rachunkowe prowadzone są w Biurze Prezesa i OT ANR.

²⁷ Wobec zmiany zasad rachunkowości w Agencji i Zasobie WRSP obowiązujących na rok 2014 r. w stosunku do roku 2013 przeprowadzono w Biurze Prezesa Agencji pełne badanie ksiąg rachunkowych.

²⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

Do kontroli wylosowano 76 dowodów (wraz z odpowiadającymi im zapisami księgowymi) o wartości 12.518,7 tys. zł, stosując statystyczną metodę monetarną (MUS)²⁹. Ponadto badaniu poddano 14 dowodów oraz zapisy księgowe im odpowiadające na kwotę 163,6 tys. zł, dobrane w sposób celowy z dokumentów dotyczących zakupu nagród rzeczowych oraz ekspertyz i opinii prawnych objętych prawami autorskimi. Łącznie objęto badaniem wydatki o wartości 12.682,3 tys. zł (90 dowodów księgowych), które stanowiły 4,6% ogółu poniesionych wydatków w 2014 r. Agencji.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody spełniały wymogi formalne dotyczące bieżącej kontroli finansowej i merytorycznej, a odpowiadające im zapisy księgowe w przypadku 87 dowodów zostały prawidłowo zaewidencjonowane w systemie finansowo-księgowym.

Dwa dowody księgowe dotyczące: zakupu 10 laptopów (wybór losowy) oraz wartości niematerialno-prawnych (wybór celowy), w łącznej wysokości 38.437 zł, zostały zaksięgowane na niewłaściwych kontach³⁰. W toku kontroli dokonano korekty zapisów oraz uwzględniono zmiany w jednostkowej sprawozdawczości za IV kwartał 2014 r. przed sporządzeniem łącznych sprawozdań Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2014 r. Trzeci dowód (wybór celowy) na kwotę 1.107 zł został ujęty na niewłaściwym koncie księgowym w czerwcu 2014 r., co skutkowało na sprawozdanie Rb-35 za I półrocze 2014 r. Korekty księgowania zostały dokonane w miesiącu lipcu 2014 r. i prawidłowo wykazane w sprawozdaniu Rb-35 za III kwartał 2014 r.

W toku kontroli NIK skorygowano także niewłaściwe zapisy księgowe dotyczące operacji gospodarczych Zasobu WRSP ujętych w ewidencji księgowej w okresie trzech kwartałów 2014 r. w pięciu OT ANR na łączną kwotę 444.455,19 zł i wykazanych w Rb-35 za III kwartał 2014 r. Dokonane korekty zostały uwzględnione w jednostkowej sprawozdawczości za IV kwartał 2014 r. przed sporządzeniem łącznych sprawozdań Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2014 r.

Niezależnie od badania ksiąg rachunkowych w Biurze Prezesa ANR, w trakcie kontroli NIK oddziały terenowe ANR dokonały korekt w prowadzonej przez nie ewidencji księgowej zapisów dotyczących wydatków na łączną kwotę 7.966.749,94 zł, związanych z udzielaniem bezzwrotnej pomocy ANR. Kwota ta stanowiła 17,7% ogółu wydatków na wyżej wymieniony cel. Przeksięgowania zostały dokonane w okresie od 16 lutego 2015 r. do 18 lutego 2015 r., a następnie OT ANR przekazały do Biura Prezesa skorygowane sprawozdania jednostkowe Rb-35 za IV kwartał 2014 r. Sprawozdania te zostały uwzględnione w łącznym sprawozdaniu Zasobu WRSP Rb-35 za IV kwartał 2014 r. sporządzonym w dniu 24 lutego 2015 r.

W Biurze Prezesa Agencji przestrzegano ustalonych terminów i częstotliwości inwentaryzacji³¹. W 2014 r. przeprowadzono, drogą spisu z natury, inwentaryzację następujących składników majątkowych: środków transportu, wyposażenia, sprzętu komputerowego, telefonów komórkowych oraz gotówki i papierów wartościowych. W wyniku porównania spisu z natury z ewidencją księgową stwierdzono nadwyżkę jednego dysku twardego o wartości zakupu 281,63 zł (w pełni zamortyzowanego), który na wniosek Komisji Inwentaryzacyjnej został przyjęty na stan ewidencyjny środków trwałych. Prezes Agencji w dniu 7 stycznia 2015 r. zatwierdził rozliczenie rocznej inwentaryzacji 2014 roku.

²⁹ MUS (ang. Monetary Unit Sampling) – metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji. Populacja oceniana 16.972.623,65 zł, populacja badana 12.682.323,08 zł. W badaniu przyjęto wartość ryzyka statystycznego 30%, próg istotności wpływających na sprawozdanie roczne 1,5%, błąd badania 0,75.

³⁰ Kwotę 26.137 zł zaksięgowano na koncie dotyczącym zakupów inwestycyjnych, zamiast na koncie dotyczącym zakupu materiałów i wyposażenia. Kwotę 12.300 zł zaksięgowano na koncie dotyczącym zakupu usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii, zamiast na koncie przewidzianym dla zakupów inwestycyjnych.

³¹ Określonych w art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

5. Wykonanie zadań

Na dzień 1 stycznia 2014 r. w Zasobie WRSP było 1.632.092 ha gruntów. W 2014 r. powierzchnia gruntów przejętych do Zasobu WRSP zmniejszyła się o 230 ha³², w wyniku dokonanej aktualizacji geodezyjnej powierzchni poszczególnych działek oraz o powierzchnię 2.826 ha sprzedaną w okresie poprzednim, a rozliczoną w ewidencji gruntów w 2014 r.

W 2014 r. rozdysponowano grunty o powierzchni 136.635 ha, w tym sprzedano 120.552 ha, a 13.257 ha zostało m.in. przekazane jednostkom samorządu terytorialnego, Lasom Państwowym, regionalnym zarządom gospodarki wodnej oraz kościelnym osobom prawnym, w związku z art. 24 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

W 2014 r. sprzedaż gruntów stanowiła 96,4% wielkości zaplanowanej (w ilości 125.000 ha). Powierzchnia gruntów sprzedanych w 2014 r. była o 18,4% niższa niż w 2013 r. Przeciętna cena sprzedaży 1 ha gruntów rolnych wyniosła 25.592 zł i była o 17,3% wyższa od uzyskanej w 2013 r.

Spośród sprzedanych w 2014 r. gruntów, 80.688 ha (67%) zbyto w trybie bezprzetargowym, głównie na rzecz dotychczasowych dzierżawców (osób fizycznych) – na podstawie prawa pierwszeństwa nabycia. Średnia powierzchnia gruntów sprzedanych w 2014 roku osobom fizycznym wyniosła 7,5 ha na jedną umowę, a sprzedaż dotychczasowym dzierżawcom – 23 ha na jedną umowę. Inną formą udostępniania gruntów na powiększanie gospodarstw rodzinnych było organizowanie przez Agencję przetargów ograniczonych na sprzedaż i dzierżawę. W 2014 r. Agencja przeprowadziła ogółem 3.121 przetargów ograniczonych na sprzedaż 32.334 ha oraz 2.640 przetargów na dzierżawę 34.346 ha gruntów Zasobu WRSP, w wyniku których wyłoniono nabywców na 22,9 tys. ha i wyłoniono dzierżawców na 32 tys. ha. Przetargi ograniczone organizowane przez Agencję w 2014 r. przeznaczone były głównie dla rolników indywidualnych.

W ramach realizacji ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, Agencja w 2014 r. złożyła w trybie pierwokupu lub wykupu dziewięć oświadczeń dotyczących nabycia nieruchomości rolnych do Zasobu WRSP o łącznej powierzchni 189 ha i wartości 4.409,6 tys. zł.

Na koniec 2014 r., po uwzględnieniu korekt w ewidencji, powierzchnia gruntów pozostających w Zasobie WRSP wyniosła 1.495.227 ha i pozostawała w następujących formach zagospodarowania:

- w dzierżawie było 1.089.386 ha (o 91.148 ha mniej niż na koniec 2013 r.);
- w wieczystym użytkowaniu – 52.114 ha (o 71 ha mniej niż na koniec 2013 r.);
- w trwałym zarządzie – 20.171 ha (o 52 ha mniej niż na koniec 2013 r.);
- w innym zagospodarowaniu (dożywotnie użytkowanie, bezumowne użytkowanie, użyczenie) – 13.933 ha (o 217 ha mniej niż na koniec 2013 r.);
- obce grunty (głównie grunty pod wodami) stanowiły 50.955 ha (o 7.948 ha mniej niż na koniec 2013 r.);
- do rozdysponowania pozostawało 268.669 ha (o 37.428 ha mniej niż na koniec 2013 r.), z których – według szacunków Agencji – ponad 60% może być zagospodarowane na cele rolnicze.

W 2014 r. Agencja sprzedała 561 lokali mieszkalnych (71,8% planowanej liczby 781), tj. o 5 lokali mieszkalnych więcej niż w 2013 r. oraz nieodpłatnie przekazała 448 lokali mieszkalnych. Średnia cena sprzedanego lokalu mieszkalnego wyniosła 20.273 zł (z uwzględnieniem obniżek przysługujących nabywcom) i była o 11.473 zł wyższa od ceny planowanej w wysokości 8.800 zł. Powodem niezrealizowania w pełni założeń planowych była niska atrakcyjność lokali mieszkalnych oraz trudna sytuacja materialna rodzin zajmujących lokale będące własnością Zasobu WRSP.

³² Miało to miejsce w wyniku wprowadzenia – do Zintegrowanego Systemu Informatycznego z innych systemów ewidencji – danych związanych ze zmianami geodezyjno-prawnymi, korektami dotyczącymi przejęcia gruntów w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.

W 2014 r. Agencja nie dokonywała sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP w związku z realizacją prawa do rekompensaty w zamian za pozostawione nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej³³.

W 2014 r. Agencja wykonywała prawo z udziałów w stosunku do 43 spółek wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie wykazu spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej³⁴.

Hodowla roślin prowadzona była w ośmiu spółkach, hodowla zwierząt w 35 spółkach, w tym hodowla koni – stadniny i stada ogierów – w 15 spółkach ANR.

W 2014 r. ANR uzyskiwała ogółem 5.000 tys. zł dywidendy za rok 2013 z tytułu posiadanych udziałów w 21 spółkach (spośród 43 spółek) – w wysokości jednostkowej od 20 tys. zł do 1.650 tys. zł.

Łączny wynik finansowy netto wyżej wymienionych spółek za 2014 r., według danych za IV kwartał 2014 r., wyniósł 104.142,2 tys. zł i był wyższy od zysku osiągniętego za 2013 r. o 16.950,5 tys. zł.

W dniu 18 marca 2014 r. ANR otrzymała z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zalecenie przygotowania planu sprzedaży spółek, które nie prowadzą produkcji hodowlanej. W związku z tym Agencja przekazała do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokument pt. „Przegląd oraz ocena spółek nadzorowanych przez ANR prowadzących hodowlę roślin i zwierząt – na podstawie wstępnych danych na dzień 31 grudnia 2013 r.”

Ponadto w dniu 25 marca 2014 r. kierownictwo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zobowiązało m.in. Prezesa Agencji do dokonania analizy działalności spółek hodowli roślin i zwierząt. Analizy tej dokonano³⁵ w maju 2014 r. w zakresie:

- sytuacji finansowej oraz organizacyjnej spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- oceny znaczenia działalności prowadzonej w spółkach dla potrzeb rolnictwa,
- opracowania wykazu spółek, w którym zawarte będą rekomendacje do ich restrukturyzacji, prywatyzacji bądź likwidacji.

W wyniku analizy, spośród 43 spółek do prywatyzacji zarekomendowano 11 – ze względu na ich sytuację finansową i wyniki hodowlane oraz brak perspektyw do dalszego rozwoju hodowli. Wynikiem prac Zespołu był dokument pn. „Analiza spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej”, który w dniu 29 maja 2014 r. został przekazany do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prezes Agencji wyjaśnił, że trwają prace mające na celu sporządzenie analizy porównawczej danych ekonomiczno-finansowych wyżej wymienionych spółek za IV kw. 2014 r. z danymi za 2013 r. Wyniki tej analizy posłużą do ponownego opracowania wykazu spółek z rekomendacjami do ich restrukturyzacji, prywatyzacji bądź likwidacji.

W 2014 r. Agencja Nieruchomości Rolnych zawarła cztery nowe umowy dzierżawy gruntów rolnych ze spółkami hodowli roślin. Czynnosc roczny za 1 ha gruntu wyniósł równowartość ceny 7,56 dt pszenicy. Ponadto w 2014 r. podwyższono czynsz dzierżawny w ośmiu umowach, zawartych ze spółkami hodowli roślin uprawnych i spółkami hodowli zwierząt gospodarskich (czynsz obowiązuje od 1 stycznia 2015 r.). Czynnosc roczny za 1 ha gruntu wyniósł średnio równowartość ceny 7,87 dt pszenicy.

W planach finansowych w układzie zadaniowym na 2014 r. przyjęto do realizacji dla ANR i ZWRSP w ramach funkcji 5. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa zadanie: 5.1. Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa, podzadanie pn. Przekształcenia własnościowe (prywatyzacja), działanie pn. Zbywanie nieruchomości Skarbu Państwa i innych składników majątkowych. Ustalonym celem była sprzedaż, nieodpłatne przekazanie i wydzierżawienie oraz przygotowanie do prywatyzacji mienia ZWRSP, miernikiem realizacji celu był udział powierzchni gruntów sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych w danym roku w powierzchni gruntów Zasobu na początku roku (w %). Wartość miernika w planie na 2014 r. wyniosła 8,1%, a jego wykonanie za 2014 r. – 8%.

W 2014 r. wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-BZ2 dla ANR były zgodne z wydatkami na funkcjonowanie Agencji wraz z wydatkami majątkowymi, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-40 dla ANR za IV kwartały 2014 r.

³³ Na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

³⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 161, poz. 974 ze zm.

³⁵ Analizę przeprowadził Zespół ds. hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej powołany zarządzeniem nr 5 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 marca 2014 r.

6. Kontrola wewnętrzna i audyt wewnętrzny w Agencji

Zespół Kontroli Wewnętrznej ANR i Zespół Audytu Wewnętrznego ANR działały na podstawie zatwierdzonych przez Prezesa ANR procedur oraz okresowych planów kontroli.

Zespół Kontroli Wewnętrznej przeprowadził w 2014 r. łącznie 43 kontrole, z tego 28 planowych i 15 doraźnych. Tematy kontroli planowych dotyczyły m.in. nieodpłatnego przekazania nieruchomości jednostkom samorządu terytorialnego, rozliczania inwestycji i likwidacji obiektów budowlanych na dzierżawionych nieruchomościach Zasobu WRSP, prawidłowości prowadzenia dokumentacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych, postępowań OT ANR przy bezumownym korzystaniu z nieruchomości Zasobu WRSP, wykonania wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w oddziałach i filiach ANR. Kontrole doraźne dotyczyły m.in. zagadnień związanych ze sprzedażą nieruchomości, dzierżawą nieruchomości, realizacją programów budowy lokali mieszkalnych dla najemców wysiedlonych z obiektów zabytkowych i zagrożonych katastrofą budowlaną.

W wyniku przeprowadzanych kontroli, do dyrektorów OT ANR i Filii przekazano wystąpienia pokontrolne zawierające wnioski w sprawie podjęcia czynności mających w celu wyeliminowanie stwierdzonych uchybień.

Spośród 187 skarg i wniosków, które wpłynęły w 2014 r. do ANR, rozpatrzono 167 (89,3%)³⁶. Z rozpatrzonych skarg i wniosków, zasadnych było 38, a niezasadnych 129. Wśród zgłoszonych skarg i wniosków największa liczba – 111 (59,3%) dotyczyła przebiegu i rozstrzygnięcia przetargów. Na drugim miejscu pod względem liczbowym były skargi dotyczące funkcjonowania oddziałów terenowych oraz wewnętrznych jednostek organizacyjnych Agencji – 31 (16,6%).

Plan audytu na rok 2014 przewidywał realizację: ośmiu zadań zapewniających, pięciu czynności doradczych oraz dwóch czynności sprawdzających, które Zespół Audytu Wewnętrznego w 2014 r. zrealizował w całości. Zadania zapewniające dotyczyły: udzielania pełnomocnictw i upoważnień oraz wydawania zarządzeń, decyzji i postanowień; sprzedaży nieruchomości w przetargach ograniczonych; ochrony danych osobowych; nieodpłatnego przekazywania mienia wchodzącego w skład Zasobu WRSP; przestrzegania procedur; zabezpieczeń umów dzierżawy i sprzedaży; sprawozdawczości budżetowej i zgodności planów kont ANR i Zasobu WRSP z polityką rachunkowości oraz windykacji należności.

Zespół Audytu Wewnętrznego sformułował w sprawozdaniach z wykonanych zadań audytowych zalecenia dotyczące wyeliminowania uchybień kontroli zarządczej lub wprowadzenia usprawnień. W ramach wykorzystania wyników zrealizowanych zadań audytowych dokonano modyfikacji obowiązujących procedur, utworzono nowe procedury, regulaminy i rejestry oraz podjęto wdrożenie nowych mechanizmów kontrolnych. W przypadkach stwierdzenia nieprzestrzegania obowiązujących uregulowań w oddziałach terenowych i filiach zobowiązywano – w formie pisemnej – dyrektorów tych jednostek do zapewnienia ich przestrzegania oraz modyfikowania funkcjonujących systemów informatycznych.

Zespół Finansowy ANR wykorzystał ustalenia z dwóch zadań audytowych. Na podstawie wyników zadania audytowego pt. „Windykacja należności”, Prezes ANR wprowadził uzupełnienia procedury dotyczącej dochodzenia należności ANR z tytułu rozdysponowania mienia Zasobu WRSP oraz dokonał uszczegółowienia procedury dochodzenia należności z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości. W oparciu o ustalenia drugiego zadania pt. „Sprawozdawczość budżetowa i zgodność planów kont Agencji i ZWRSP z polityką rachunkowości”, Zespół Finansowy został zobowiązany do uzgodnienia w terminie do 31 marca 2015 r. z Zespołem Księgowości propozycji doprecyzowania formy i zakresu kontroli sprawozdań budżetowych uregulowanych zarządzeniem Prezesa ANR nr 9/14 z dnia 11 kwietnia 2014 r. oraz propozycji dotyczącej doprecyzowania w polityce rachunkowości, jakie wydatki winny być ujmowane w pozycji „utrzymanie mienia niezagospodarowanego – pozostałe wydatki”.

³⁶ Według stanu na 31 grudnia 2014 r. pozostałe 20 skarg było w toku rozpatrywania.

II. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych w dniu 20 kwietnia 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym przedstawiła Prezesowi ANR ocenę wykonania w 2014 r. planów finansowych Agencji i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. W wystąpieniu NIK, w związku z podjętymi w toku kontroli działaniami eliminującymi stwierdzone błędy w ewidencjonowaniu dowodów księgowych, nie formułowano wniosków pokontrolnych. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Prezes Agencji poinformował, że w piśmie z dnia 28 kwietnia 2015 r. zobowiązał dyrektorów OT ANR do zwiększenia nadzoru nad prawidłowością merytorycznej kwalifikacji zdarzeń gospodarczych do poszczególnych rodzajów wydatków Agencji i Zasobu WRSP z dalszym podziałem według paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Załącznik 1. Wykonanie planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych w 2014 r.

CZĘŚĆ A. Plan finansowy w układzie memoriałowym

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	STAN NA POCZĄTEK ROKU:	0	x	x	0		
1.	Środki obrotowe, w tym:	131 378	14 800	14 800	34 709	26,4	234,5
1.1.	Środki pieniężne	124 327	12 095	12 095	32 782	26,4	271,0
1.2.	Należności	4 168	2 400	2 400	1 262	30,3	52,6
2.	Zobowiązania, w tym:	158 903	37 900	37 900	68 608	43,2	181,0
2.1.	wymagalne	5			0	0,0	-
II.	PRZYCHODY OGÓŁEM	289 483	270 700	270 700	375 489	129,7	138,7
1.	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	26 231	1 200	1 200	103 456	394,4	8 621,3
1.1.	Pozostałe	26 231	1 200	1 200	103 456	394,4	8 621,3
2.	Dotacje z budżetu, w tym:	0			0		-
2.1.	- podmiotowa	0			0		-
3.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych,				0		-
4.	Pozostałe przychody, z tego:	263 252	269 500	269 500	272 033	103,3	100,9
4.1.	Odsetki		400	400	2 933		733,3
4.2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	263 252	269 100	269 100	269 100	102,2	100,0
III.	KOSZTY OGÓŁEM	265 275	269 100	269 100	350 053	132,0	130,1
1.	Koszty funkcjonowania	265 275	269 100	269 100	350 053	132,0	130,1
1.1.	Amortyzacja	4 982	8 000	8 000	6 141	123,3	76,8
1.2.	Materiały i energia	10 487	14 100	14 100	10 873	103,7	77,1
1.3.	Remonty	3 064	4 400	4 400	2 909	94,9	66,1
1.4.	Pozostałe usługi obce	20 149	27 700	27 700	21 254	105,5	76,7
1.5.	Wynagrodzenia, z tego:	160 393	161 050	161 050	160 492	100,1	99,7
1.5.1.	- osobowe	155 768	156 300	156 300	155 791	100,0	99,7
1.5.2.	- bezosobowe	4 625	4 750	4 750	4 701	101,6	99,0
1.5.3.	- pozostałe	0			0		
1.6.	Składki, z tego na:	27 106	29 600	29 600	27 175	100,3	91,8
1.6.1.	- ubezpieczenie społeczne	24 387	25 900	25 900	24 563	100,7	94,8
1.6.2.	- Fundusz Pracy	2 719	3 700	3 700	2 612	96,1	70,6
1.6.3.	- Fundusz Emerytur Pomostowych	0			0		
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0			0		
1.8.	Podatki i opłaty, w tym:		3 300	3 300	2 073		62,8
1.8.1.	- podatek akcyzowy				0		
1.8.2.	- podatek od towarów i usług (VAT)		500	500	79		15,8
1.8.3.	- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego		400	400	177		44,3
1.8.4.	- podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego		600	600	474		79,0
1.8.5.	- opłaty na rzecz budżetu państwa		50	50	5		10,0
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	39 094	20 950	20 950	119 136	304,7	568,7
2.	Koszty realizacji zadań, w tym:	0			0		
2.1.	- środki przekazane innym podmiotom	0			0		
3.	Pozostałe koszty, w tym:	0			0		
3.1.	Środki na wydatki majątkowe	0			0		

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
IV.	WYNIK BRUTTO (II-III)	24 208	1 600	1 600	25 436	105,1	1 589,8
V.	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	26 318	3 600	3 600	22 745	86,4	631,8
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych	0			0		
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego	26 318	3 600	3 600	22 745	86,4	631,8
VI.	WYNIK NETTO (IV-V)	-2 110	-2 000	-2 000	2 691	-127,5	-134,6
VII.	DOTACJE Z BUDŻETU	0	x	x	0		
1.	Dotacje ogółem:	0			0		
VIII.	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	6 931	6 000	6 000	5 820	0,8	97,0
IX.	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	0			0		
X.	STAN NA KONIEC ROKU:	0	x	x	0		
1.	Środki obrotowe, w tym:	34 709	14 800	14 800	30 529	88,0	206,3
1.1.	Środki pieniężne	32 782	12 095	12 095	28 203	86,0	233,2
1.2.	Należności	1 262	2 400	2 400	1 672	132,5	69,7
2.	Zobowiązania, w tym:	68 608	44 600	44 600	62 828	91,6	140,9
2.1.	wymagalne	0			0		

CZĘŚĆ B. Plan finansowy w układzie kasowym

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	124 124	12 095	12 095	32 782	26,4	271,0
II.	DOCHODY	270 190	270 700	270 700	270 914	100,3	100,1
1.	Dotacje z budżetu ogółem:	0	0	0	0		-
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	0			0		-
3.	Środki otrzymane z od innych jednostek sektora finansów publicznych	0			0		-
4.	Pozostałe dochody, z tego:	270 190	270 700	270 700	270 914	100,3	100,1
4.1.	Odsetki		400	400	558		139,5
4.2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji		269 100	269 100	269 100		100,0
4.3.	Pozostałe		1 200	1 200	1 256		104,7
III.	WYDATKI	361 532	270 700	270 700	275 493	76,2	101,8
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	233 727	255 800	255 800	243 292	104,1	95,1
1.1.	Materiały i energia	10 263	13 400	13 400	10 854	105,8	81,0
1.2.	Remonty	3 047	3 800	3 800	2 896	95,0	76,2
1.3.	Pozostałe usługi obce	19 842	25 800	25 800	21 491	108,3	83,3
1.4.	Wynagrodzenia	159 633	161 050	161 050	160 866	100,8	99,9
1.4.1.	- osobowe	155 061	156 300	156 300	156 174	100,7	99,9
1.4.2.	- bezosobowe	4 572	4 750	4 750	4 692	102,6	98,8
1.4.3.	- pozostałe	0			0		
1.5.	Składki	25 881	28 900	28 900	27 633	106,8	95,6
1.5.1.	- na ubezpieczenie społeczne	23 248	25 900	25 900	24 979	107,4	96,4
1.5.2.	- na Fundusz Pracy	2 633	3 000	3 000	2 654	100,8	88,5
1.5.3.	- na Fundusz Emerytur Pomostowych	0			0		
1.5.4.	pozostałe				0		
1.6.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0			0		
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:		3 300	3 300	2 218		67,2
1.7.1.	- podatek akcyzowy				0		
1.7.2.	- podatek od towarów i usług (VAT)		500	500	243		48,6
1.7.3.	- podatek CIT				0		
1.7.4.	- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego		400	400	178		44,5
1.7.5.	- podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego		600	600	442		73,7
1.7.6.	- opłaty na rzecz budżetu państwa		50	50	0		0,0
1.8.	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	15 061	19 550	19 550	17 334	115,1	88,7
2.	Wydatki majątkowe	6 876	6 000	6 000	5 883	85,6	98,1
3.	Wydatki na realizację zadań	0			0		
4.	Środki przyznane innym podmiotom	0			0		
5.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	120 929	8 900	8 900	26 318	21,8	295,7
6.	Pozostałe wydatki				0		
IV.	WYNIK (II-III)	-91 342	0	0	-4 579		
V.	Kasowo zrealizowane przychody	0			0		

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	0			0		
2.	Przychody z prywatyzacji				0		
VI	Kasowo zrealizowane rozchody				0		
1.	Splata kredytów i pożyczek				0		
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	32 782	12 095	12 095	28 203	86,0	233,2
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	1 855	1 900	1 900	1 839	99,1	96,7

CZĘŚĆ C. Dane uzupełniające

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	32 780	12 095	12 095	28 126	85,8	232,5
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	32 780	12 095	12 095	28 126	85,8	232,5
1.2.	- depozyty terminowe	0			0		

Załącznik 2. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2014 r.

CZĘŚĆ A

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	PRZYCHODY OGÓŁEM	4 404 973	4 062 000	4 062 000	4 333 772	98,4	106,7
1.	Przychody własne	4 404 973	4 062 000	4 062 000	4 333 772	98,4	106,7
1.1.	przychody ze sprzedaży mienia Zasobu	3 506 530	3 362 200	3 362 200	3 406 164	97,1	101,3
1.2.	przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	472 169	435 300	435 300	435 150	92,2	100,0
1.3.	inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu	100 987	60 000	60 000	111 674	110,6	186,1
1.4.	przychody finansowe	325 287	204 500	204 500	380 784	117,1	186,2
1.4.1.	- odsetki	223 113	174 500	174 500	255 568	114,5	146,5
1.4.2.	- dywidendy	5 380	5 000	5 000	5 000	92,9	100,0
1.4.3.	- inne	96 794	25 000	25 000	120 216	124,2	480,9
1.5.	pozostałe przychody	0			0		
II.	KOSZTY OGÓŁEM	1 051 836	873 400	873 400	842 653	80,1	96,5
1.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	263 252	269 100	269 100	269 100	102,2	100,0
2.	Koszty gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	788 584	604 300	604 300	573 553	72,7	94,9
2.1.	amortyzacja	76 627	90 000	90 000	65 816	85,9	73,1
2.2.	materiały i energia	6 389	13 000	13 000	5 293	82,8	40,7
2.3.	usługi obce	67 829	135 000	135 000	71 225	105,0	52,8
2.4.	bezzwrotna pomoc finansowa	31 949	50 000	50 000	44 978	140,8	90,0
2.5.	pozostałe koszty rodzajowe	3 963	15 000	15 000	4 139	104,4	27,6
2.6.	pozostałe koszty operacyjne	128 649	110 000	110 000	113 576	88,3	103,3
2.7.	podatki i opłaty	51 635	71 300	71 300	55 759	108,0	78,2
2.8.	koszty finansowe	421 543	120 000	120 000	212 767	50,5	177,3
	- płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0			0		
	- inne	421 543	120 000	120 000	212 767	50,5	177,3
III.	WYNIK (I-II)	3 353 137	3 188 600	3 188 600	3 491 119	104,1	109,5
IV.	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	1 956 576	1 899 600	1 899 600	2 385 435	121,9	125,6
1.	Różnica między środkami uzyskanymi z gospodarowania Zasobem w danym roku obrotowym a środkami wydatkowanymi na realizację zadań obciążających mienie Zasobu	1 806 411	1 507 100	1 507 100	2 081 723	115,2	138,1
2.	Zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	150 165	392 500	392 500	303 712	202,3	77,4
V.	LIMIT PORĘCZEŃ I GWARANCJI KREDYTOWYCH	0	10 000	10 000	0		0,0
VI.	WYDATKI MAJĄTKOWE (zakup gruntów w ramach pierwokupu i wykupu)	12 196	30 000	30 000	7 183	58,9	23,9

CZĘŚĆ B. Dane uzupełniające

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	STAN ŚRODKÓW NA POCZĄTEK OKRESU	433 131	99 199	99 199	548 951	126,7	553,4
II.	WPLYWY Z ZAGOSPODAROWANIA MIENIA ZASOBU	2 488 515	2 571 100	2 571 100	2 950 940	118,6	114,8
1.	Ze sprzedaży mienia Zasobu	1 898 624	2 170 200	2 170 200	2 438 887	128,5	112,4
2.	Z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	527 753	379 900	379 900	453 353	85,9	119,3
3.	Inne z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu, w tym:	62 138	21 000	21 000	58 700	94,5	279,5
3.1.	- odsetki od środków na rachunkach bankowych	19 175	10 000	10 000	20 891	108,9	208,9
III.	WYDATKI OGÓŁEM	2 372 698	2 570 700	2 570 700	2 876 695	121,2	111,9
1.	Przekazy zewnętrzne, z tego:	1 854 043	1 869 300	1 869 300	2 315 276	124,9	123,9
1.1.	- wpłata do budżetu państwa	1 730 232	1 509 200	1 509 200	1 956 111	113,1	129,6
1.1.1.	- wpłata za rok poprzedni	378 932	8 200	8 200	455 111	120,1	5 550,1
1.1.2.	- zaliczki za rok bieżący	1 351 300	1 501 000	1 501 000	1 501 000	111,1	100,0
1.2.	- zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	123 811	360 100	360 100	359 165	290,1	99,7
2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	263 442	269 100	269 100	269 100	102,1	100,0
3.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	255 213	432 300	432 300	292 319	114,5	67,6
3.1.	- inwestycje i remonty	47 851	101 000	101 000	52 896	110,5	52,4
3.1.1.	- inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	36 982	71 000	71 000	47 404	128,2	66,8
3.1.2.	- realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	10 869	30 000	30 000	5 492	50,5	18,3
3.2.	- bezwrotna pomoc finansowa	32 077	50 000	50 000	44 851	139,8	89,7
3.3.	- utrzymanie zasobów mieszkaniowych	525	1 300	1 300	567	108,0	43,6
3.4.	- utrzymanie mienia niezagospodarowanego	50 440	70 000	70 000	52 785	104,6	75,4
3.5.	- wydatki związane z rozdysponowaniem mienia	37 716	75 000	75 000	35 342	93,7	47,1
3.6.	- pozostałe wydatki, z tego:	86 604	135 000	135 000	105 878	122,3	78,4
3.6.1.	- wsparcie programu restrukturyzacji strategicznych spółek hodowlanych	0			0		
3.6.2.	- wpłaty do US z tytułu VAT	47 942	75 000	75 000	76 687	160,0	102,2
3.6.3.	- inne wydatki	38 662	60 000	60 000	29 191	75,5	48,7
IV.	RÓŻNICA WPLYWÓW I WYDATKÓW (poz. II-III)	115 817	400	400	74 245	64,1	18 561,3
	Różnica wpływów i wydatków do odprowadzenia w roku następnym	455 111	6 100	6 100	580 723	127,6	9 520,0
V.	POZOSTAŁE PRZEPLYWY	3	0	0	1 606	53 533,3	
1.	Splata pożyczek	3	5 000	5 000	1 606	53 533,3	32,1
2.	Udzielanie pożyczek	0	-5 000	-5 000	0		0,0
3.	Pozostałe rozrachunki	0			0		
VI.	STAN ŚRODKÓW NA KONIEC OKRESU	548 951	99 599	99 599	624 802	113,8	627,3

ZALICZKI NADWYŻKI za rok bieżący (w tys. zł) termin	2013 r.	2014 r.				
30.04.	100 000	100 000	100 000	100 000	100,0	100,0
30.07.	150 000	150 000	150 000	150 000	100,0	100,0
30.10.	200 000	100 000	100 000	100 000	50,0	100,0
10.12.	901 300	1 151 000	1 151 000	1 151 000	127,7	100,0
rozliczenie zaliczki do przekazania w roku następnym	455 111	6 100	6 100	580 723	127,6	9 520,0

ZASILENIE FUNDUSZU REKOMPENSACYJNEGO (w tys. zł)	2013 r.	2014 r.				
wpłata za IV kwartał, płatna do końca stycznia roku następnego	3 811	31 100	31 100	31 100	816,1	100,0
wpłata za I kwartał	20 000	20 000	20 000	20 000	100,0	100,0
wpłata za II kwartał	50 000	100 000	100 000	100 000	200,0	100,0
wpłata za III kwartał	50 000	209 000	209 000	209 000	418,0	100,0

CZĘŚĆ C. Informacje dodatkowe

Poz.	Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			kol. 6/ kol. 3	kol. 6/ kol. 5
			plan według ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie		
			w tysiącach złotych				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	546 592	99 599	99 599	625 813	114,	628,3
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	168 592	99 599	99 599	301 805	179,0	303,0
1.2.	- depozyty terminowe	378 000			324 008	85,7	

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia¹

Wyszczególnienie	2013 r.			2014 r.					kol. 9/ kol.4
	Wykonanie			Plan		Wykonanie			
	przeciętne zatrudnienie	wynagrodzenia	przeciętne wynagrodzenie miesięczne na 1 etat	przeciętne zatrudnienie	wynagrodzenia	przeciętne zatrudnienie	wynagrodzenia	przeciętne wynagrodzenie miesięczne na 1 etat	
	osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem Agencja	1 855	155 767	6 998	1 900	156 300	1 839	155 791	7 060	100,9
z tego:									
OT ANR	1 666	129 950	6 500	1 704		1 649	129 520	6 545	100,7
Biuro Prezesa	189	25 817	11 383	196		190	26 271	11 522	101,2
w tym:									
Prezes	1	249	20 727	1		1	311 ¹	25 909 ²	x
Wiceprezesa	1	210	17 468	1		1	281 ¹	23 381 ³	x
Główny Księgowy	1	265 ¹	22 071 ⁴	1		1	288 ¹	23 997 ⁴	x

¹ Z uwzględnieniem nagród rocznych,

² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie bez nagród w 2013 r. i 2014 r. dla Prezesa wyniosło 20.727 zł,

³ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie bez nagród w 2013 r. dla Wiceprezesa wyniosło 17.468 zł (pobyt na zwolnieniu lekarskim), w 2014 r. 19.047 zł,

⁴ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie bez nagród w 2013 r. dla Głównego Księgowego wyniosło 19.648 zł, w 2014 r. 19.664 zł.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnej i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Oceny wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonano stosując kryteria³⁷ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 roku³⁸.

I. Agencja Nieruchomości Rolnych

Dochody D: 270.914 tys. zł Wydatki W : 275.493 tys. zł

Łączna kwota G: 546.407 tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,4958$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,5042$

Nieprawidłowości w dochodach: brak

Ocena częściowa dochodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w wydatkach: brak

Ocena częściowa wydatków: (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,4958 + 5 \times 0,5042 = 2,4790 + 2,5210 = 5$

II. Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Wpływy Wp: 2.950.940 tys. zł Wydatki W: 2.876.695 tys. zł

Łączna kwota G : 5.827.635 tys. zł (kwota wpływów + kwota wydatków)

Waga wpływów w łącznej kwocie: $Wwp = Wp : G = 0,5064$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,4936$

Nieprawidłowości we wpływach: brak

Ocena częściowa wpływów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w wydatkach: brak

Ocena częściowa wydatków: (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,5064 + 5 \times 0,4936 = 2,5319 + 2,4681 = 5$

³⁷ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

³⁸ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
10. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
11. Minister Finansów
12. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
13. Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych